

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Επώνυμο	Σιδέρης
Όνομα	Νίκος
Ημερομηνία γέννησης	22.01.1952
Επάγγελμα	Ψυχίατρος
Διεύθυνση	Μεσογείων 258, 155 61 Χολαργός
Τηλέφωνο	65 35 821
Fax	65 43 630
Ιστότοπος	siderman,gr

ΣΠΟΥΔΕΣ

- ◆ 1979: Πτυχίο Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
- ◆ 1982: D.E.A. Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Paris I (Panthéon-Sorbonne), υπό τη διεύθυνση της Η. Ahrweiler και του Σ. Ασδραχά - Τίτλος του mémoire: «La situation nosologique en Leucade au 19e siècle»
- ◆ 1983: Πτυχίο Νευροψυχολογίας-Νευρογλωσσολογίας, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, Παρίσι, υπό τη διεύθυνση του καθηγητή Η. Hécaen - Τίτλος του mémoire: «Agnosie Spatiale Unilatérale - Revue critique et état actuel de la question»
- ◆ 1986: Ειδικότητα Ψυχιατρικής (Certificat d' Etudes Spéciales), Πανεπιστήμιο Paris VI-Pierre et Marie Curie (καθηγητής D. Widlöcher) - Τίτλος του mémoire: «Place du projet thérapeutique dans le fonctionnement d'un système de soins»
- ◆ 1983-86: Συστημική Οικογενειακή Θεραπεία, C E C C O F, Παρίσι, υπό τη διεύθυνση του Bernard Prieur
- ◆ 1995: Διδάκτωρ του Τμήματος Ψυχολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου - Θέμα Διατριβής : «Μορφή και λειτουργία στο φροϋδικό ασυνείδητο», υπό την επίβλεψη του καθηγητή Θ. Λίποβατς

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- ◆ 1979–81: Νοσοκομείο Pitié-Salpêtrière, Τμήμα Ψυχιατρικής (καθηγητής D. Widlöcher), Παρίσι
- ◆ 1981–86: Κέντρο Ψυχικής Υγείας της MGEN (Οργανισμός Αλληλοβοήθειας Εκπαιδευτικών), Rue Lauriston, Παρίσι
- ◆ 1981–86: Εργαστήριο Ανθρώπινης Οικο-ηθολογίας, Τμήμα Επιδημιολογίας του Ινστιτούτου Marcel-Rivière (διευθύνων P. F. Chanoit), ως Chargé de Recherches, Παρίσι
- ◆ 1982–86: Νοσοκομείο Saint-Antoine, Ψυχιατρική Κλινική, Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών (καθηγητής J. M. Alby) , Παρίσι
- ◆ 1986 μέχρι σήμερα: Εργάζομαι ιδιωτικά στην Αθήνα, ως ψυχίατρος, ψυχαναλυτής και οικογενειακός θεραπευτής
- ◆ 1986–90: Ερευνητής για λογαριασμό της Εταιρείας Κοινωνικής Ψυχιατρικής και Ψυχικής Υγείας (διευθυντής: Καθηγητής Π. Σακελλαρόπουλος)
- ◆ 1988 –1998: Διδασκαλία του μαθήματος «Ψυχο-λογική» στο Λύκειο του Κολλεγίου Αθηνών (Ψυχικό)
- ◆ 1988 μέχρι σήμερα: Διδάσκω στο Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Ενηλίκων του Κολλεγίου Αθηνών, θέματα σχετικά με την Ψυχολογία, την Ψυχανάλυση, την Ψυχοπαθολογία και την Τέχνη. Ειδικότερα, έχουν διδαχθεί:
  - Γενική Εισαγωγή στις Επιστήμες του Ψυχισμού *Οκτώβριος 1988 – Ιανουάριος 1989*
  - Η Ψυχαναλυτική Ευαισθησία *Φεβρουάριος 1990 – Μάιος 1990*
Φεβρουάριος 1994 – Μάιος 1994
Οκτώβριος 2001 – Ιανουάριος 2002
  - Η Ψυχανάλυση και το Έργο *Οκτώβριος 1992 – Ιανουάριος 1993*
  - Εφηβεία και Οικογένεια *Οκτώβριος 1992 – Μάρτιος 1993*
Οκτώβριος 1993 – Ιανουάριος 1994
Φεβρουάριος 1995 – Μάιος 1995
  - Τέχνη και Ψυχανάλυση (I): G.de Chirico, Magritte, «Marnie» του A. Hitchcock κ.ά. *Οκτώβριος 1992 – Ιανουάριος 1993*
  - Ιστορίες ζευγαριών *Οκτώβριος 1994 – Δεκέμβριος 1994*
Οκτώβριος 1995 – Ιούνιος 1996
  - Τέχνη και Ψυχανάλυση (II): S.Salgado, D. Lange, Borges, Κάφκα, Καβάφης, Τσιτσάνης κ.ά. *Φεβρουάριος 1995 – Μάιος 1995*
  - Τέχνη και Ψυχανάλυση (III): Καβάφης και Εμπειρικός: Αντιπαράλληλοι (Η εικόνα του γυναικείου σώματος σε δύο υποδείγματα ερωτικού λόγου) *Οκτώβριος 1996 – Δεκέμβριος 1996*
  - Άγχος και Πένθος *Φεβρουάριος 1997 – Μάρτιος 1997*
  - Τι θα πει «Μιλώ» *Οκτώβριος 1997 – Ιανουάριος 1998*
  - Μιλώ με το Παιδί *Οκτώβριος 1997 – Ιανουάριος 1998*

- *Περί της Εφικτής Ευτυχίας* *Φεβρουάριος 1998 - Μάιος 1998*
  - *Λευκή Μελαγχολία, Λευκή Νεύρωση* *Οκτώβριος 1998 - Ιανουάριος 1999*
  - *Τέχνη και Ψυχανάλυση (IV) : Δ. Σολωμός - Ο Μύθος της Αναγέννησης* *Φεβρουάριος 1999 - Μάιος 1999*
  - *Εγώ και ο Άλλος* *Οκτώβριος 1999 - Δεκέμβριος 1999*
  - *Τέχνη και Ψυχανάλυση (V): «Gradiva», «Ο Λύκος της Στέπας», «Ο Λάμπρος»* *Φεβρουάριος 2000 - Μάιος 2000*
  - *Έρωτας και Ερωτισμός* *Οκτώβριος 2000 - Νοέμβριος 2000*
  - *Τέχνη και Ψυχανάλυση (VI): «Ο Ερωτισμός στην Τέχνη»: Balthus, Goya, Schiele, Dalí, Picasso* *Φεβρουάριος 2001 - Απρίλιος 2001*
  - *Αντιμετωπίζοντας τους φόβους* *Φεβρουάριος 2002 - Μάιος 2002*
  - *Φαντασιώσεις* *Οκτώβριος 2002 - Νοέμβριος 2002*
  - *Η Ψυχανάλυση και το όνειρο* *Φεβρουάριος 2003 - Μάρτιος 2003*
  - *Η επιθυμία στην ψυχανάλυση* *Οκτώβριος 2004 - Δεκέμβριος 2004*
  - *Το Εγώ στην Ψυχανάλυση* *Φεβρουάριος 2005 - Μάρτιος 2005*
  - *Ψυχανάλυση και Ναρκισσισμός* *Απρίλιος 2005 - Ιούνιος 2005*
  - *Τέχνη και Ψυχανάλυση (VII): «Marnie» του Α. Χίτσκοκ και «Ο ξανακερδισμένος καιρός» του Ραούλ Ρουίζ.* *Οκτώβριος 2005 - Νοέμβριος 2005*
  - *Για την Τέχνη του Ζην*
  - *Όνειρο και Ψυχανάλυση* *Νοέμβριος 2005 - Δεκέμβριος 2005*
  - *Για την τέχνη του ζην* *Φεβρουάριος 2006 - Μάρτιος 2006*
  - *Εφηβεία και Οικογένεια: Προκλήσεις και Ευκαιρίες (Εργαστήριο)* *Οκτώβριος - Νοέμβριος 2006*
  - *«... Για την κακία των ανθρώπων»* *Φεβρουάριος 2007 - Μάρτιος 2007*
  - *Πένθος και Κατάθλιψη* *Οκτώβριος - Νοέμβριος 2008*
  - *Έρωτας - Διάρκεια - Κρίσεις - Χωρισμός* *Φεβρουάριος 2008 - Μάρτιος 2008*
  - *Σοφοκλέους «Αντιγόνη»: Όψεις Αγάπης και Όψεις Θανάτου* *Οκτώβριος - Νοέμβριος 2009*
  - *Όταν οι Λέξεις Λυτρώνουν: Λόγια στο Ντιβάνι* *Φεβρουάριος 2008 - Μάρτιος 2009*
-
- ◆ 1991-92: Δημιουργός και διευθυντής του Κέντρου Ψυχικής Υγείας «Ιρις», Χολαργός, Αθήνα, ως πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, για λογαριασμό της Εταιρείας Κοινωνικής Ψυχιατρικής και Ψυχικής Υγείας
  - ◆ 1993 μέχρι σήμερα: Το όνομά μου συμπεριλαμβάνεται στον πίνακα των γαλλόφωνων ιατρών του Γενικού Προξενείου της Γαλλίας στην Αθήνα
  - ◆ 1994-96: Ιδρυτικό μέλος και Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας Θεραπείας και Αποκατάστασης Νευρομυϊκών και Ψυχοσωματικών Παθήσεων και Χρονίου Πόνου «Ανάπλαση Α.Ε.» - Διευθυντής του Τμήματος Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης του Κέντρου Αποκατάστασης «Ανάπλαση»
  - ◆ 1997-1999: Υπεύθυνος της σειράς εκδηλώσεων «ΤΕΧΝΕΠΟΛΙΣ - Τέχνη, Επιστήμη, Πολιτισμός, Ιστορία», στο Κέντρο Λόγου και Τέχνης «104». Η σειρά αυτή έχει σκοπό να συμπλησιάσει

τις ευαισθησίες, τις επιστημολογίες, τις γνώσεις και τους λόγους των διαφόρων εκφάνσεων του ανθρωπίνου πνεύματος.

- ◆ Νοέμβριος 1998-2000: Σεμινάριο *Γραφολογία-Ψυχανάλυση*, με τη γραφολόγο-ψυχαναλύτρια Ελμίνα Βαλσαμοπούλου, στο Κέντρο Λόγου και Τέχνης "104".
- ◆ Οκτώβριος 1999 – σήμερα: Ψυχαναλυτικό σεμινάριο με θέμα: *Κατάθλιψη και νεύρωση στο σύγχρονο κόσμο: Κλινική και θεραπεία* (περιλαμβάνει ανοικτό Θεωρητικό Σεμινάριο και κλειστές Κλινικές Ομάδες).
- ◆ 14 Μαρτίου 2000: Πρόεδρος της επιτροπής απονομής του Βραβείου Χάουλαντ, Κολλέγιο Αθηνών.
- ◆ 22 Μαρτίου 2001 Σεμινάριο με θέμα *Ψυχαναλυτική Θεωρία* στο Τμήμα Ψυχιατρικής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (Διευθυντής: Αν. Καθηγητής Νικηφόρος Αγγελόπουλος).
- ◆ 5 Απριλίου 2001 Σεμινάριο με θέμα *Ψυχαναλυτική Θεραπεία* στο Τμήμα Ψυχιατρικής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (Διευθυντής: Αν. Καθηγητής Νικηφόρος Αγγελόπουλος).
- ◆ 2001-2004 Επίκουρος καθηγητής Ν. 407 στο Τμήμα Ψυχιατρικής, Ιατρικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
- ◆ 2005 - Σήμερα «Αρχιτεκτονική και Ψυχανάλυση», Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Σχολή Αρχιτεκτόνων Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου
- ◆ 2005 - Σήμερα Σεμινάριο «Ψυχανάλυση και Ψυχαναλυτική Θεραπεία» Τμήμα Ψυχιατρικής, Ιατρικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
- ◆ 2007 - 2008 Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Ενηλίκων, Ελληνοαμερικανικών Εκπαιδευτικών ίδρυμα - Εργαστήριο Ελευθέρων Σπουδών «Πένθος και κατάθλιψη».
- ◆ 2008 - 2009 Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Ενηλίκων, Ελληνοαμερικανικών Εκπαιδευτικών ίδρυμα - Εργαστήριο Ελευθέρων Σπουδών «Όταν οι λέξεις λυτρώνουν: Λόγια στο Ντιβάνι».

- * Μάρτιος - Ιούνιος 2009 Σεμινάριο «Η Ψυχαναλυτική ευαισθησία», Πολυχώρος Μεταίχμιο

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1. 1ο Συνέδριο Επτανησιακού Πολιτισμού, Λευκάδα, 15-19 Σεπτεμβρίου 1982 - Ανακοίνωση με θέμα:
«Η νοσολογική κατάσταση στη Λευκάδα τον 19ο αιώνα»
2. Ile Rencontre Internationale, *Psychiatrie et Epidémiologie*, Γενεύη, 17-19 Μαρτίου 1983- Ανακοίνωση με θέμα:
«La place et les traitements des états dépressifs»
3. Συνεδρία της Société Médico-psychologique, Παρίσι, 16 Μαΐου 1983- Ανακοίνωση με θέμα:
«Les pièges de l' évaluation dans les traitements psychologiques» (με τον P.F. Chanoit και συνεργάτες)
4. Διεθνές Συμπόσιο Ιστορίας, *Μεσογειακές Οικονομίες: Ισορροπίες και Διασυνδέσεις 13ος-19ος αιώνες*, ΚΝΕ-ΕΙΕ, Αθήνα, 18-25 Σεπτεμβρίου 1983- Ανακοίνωση με θέμα:
«Δομικές αναλλοίωτες και δημογραφικοί μετασχηματισμοί: η περίπτωση της Λευκάδας στον 19ο αιώνα» (με την Μ. Τομαρά-Σιδέρη)
5. Συνεδρία της Société Médico-psychologique, Παρίσι, 28 Μαΐου 1984- Ανακοίνωση με θέμα:
«Enregistrement des données cliniques: choix des méthodes de recueil et nature du projet de recherche» (με τον P.F. Chanoit και συνεργάτες)
6. 2ο Συνέδριο Επτανησιακού Πολιτισμού, Λευκάδα, 3-8 Σεπτεμβρίου 1984 - Ανακοίνωση με θέμα:
«Κοινωνική πρόνοια και περίθαλψη στα Επτάνησα επί αγγλικής προστασίας»
7. Διεθνές Συμπόσιο Ιστορίας, *Νεοελληνική Πόλη*, Αθήνα, 26-30 Σεπτεμβρίου 1984 - Ανακοίνωση με θέμα:
«Η αρρώστια ως συμβάν και λόγος στον αστικό χώρο»
8. Διεθνές Συνέδριο, *Ιστορικότητα της Παιδικής Ηλικίας και της Νεότητας*, ΕΙΕ, Αθήνα, 1-5 Οκτωβρίου 1984- Ανακοίνωση με θέμα:
«Συγκρότηση και διαδοχή των γενεών στην Ελλάδα στο πρώτο μισό του 19ου αι.: Η δημογραφική τύχη της νεότητας» (με την Μ. Τομαρά-Σιδέρη)
9. Ερευνητικό πρόγραμμα *Constellation subjective des valeurs chez l' alcoolique*, που πραγματοποίησε το Institut Marcel-Rivière της MGEN, υπό τη διεύθυνση του P.F. Chanoit, με χρηματοδότηση της Haut Comité d' Etude et d' Information sur l' Alcoolisme, Παρίσι, 1984-1986

10. «Φθινοπωρινή συνάντηση» με θέμα *Βιογραφία και Κοινωνία*, ΕΚΚΕ, Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 1986 – Ανακοίνωση με θέμα:
«Δυνατότητα και δυνατότητες της ψυχοβιογραφίας»
11. Σεμινάριο για τη Διεπιστημονικότητα, Υγειονομική Σχολή, Αθήνα, 30–31 Μαΐου 1987– Ανακοίνωση με θέμα:
«Η διεπιστημονικότητα ως επαναπροσδιορισμός των συναφειών»
12. Διεθνές Συνέδριο, *Rencontres Dialectiques–Social/Psychique:Articulations*, Σπέτσες, 12–15 Μαΐου 1988– Ανακοινώσεις με θέμα:
«L'articulation entre psychique et social: conditions d'une synthèse au deuxième degré dans une perspective interdisciplinaire» και
«Αναπαράσταση της ψυχικής ασθένειας» (με τους Σ. Στυλιανίδη, Γ. Δαμίγο)
13. Διεθνές Συμπόσιο Ιστορίας, *Το Ιόνιο Κράτος (1815–1864)*, Κέρκυρα, 21–24 Μαΐου 1988– Ανακοίνωση με θέμα:
«Μια επιδημιολογική παρέμβαση στη Λευκάδα στον 19ο αιώνα»
14. Συνέδριο, *Η κοινωνική έρευνα στην Ελλάδα σήμερα*, ΕΚΚΕ, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα, 11 Ιανουαρίου 1989 – Ανακοίνωση με θέμα:
«Από την "ουδετερότητα του παρατηρητή" στην "έρευνα-παρέμβαση"»
15. Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού (περιοδικό «Μνήμων»), Αθήνα, 8 Μαρτίου 1989 – Διάλεξη με θέμα: **«Ψυχανάλυση και Ιστορία: δυνατότητες ενός διαλόγου»**
16. Ψυχαναλυτικές συναντήσεις οργανωμένες από την ομάδα «Φημί» στο Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών – Διαλέξεις με θέμα:
«Σημείον, Λόγος, Ερμηνεία», 10.05.1989
«Ποιητική του Συμπτώματος», 06.06.1990
17. Συνιδρυτής, με τον καθηγητή Θ. Λίποβατς και την ψυχαναλύτρια Μίνα Μπούρα, του Σεμιναρίου Μελέτης Φροϋδικών και Λακανικών Κειμένων, Σεπτέμβριος 1989
18. Συνεκδότης, με τον καθηγητή Θ. Λίποβατς και την ψυχαναλύτρια Μίνα Μπούρα, της τριμηνιαίας ψυχαναλυτικής έκδοσης «Φυλλάδιο», Μάιος 1990
19. Συνυπεύθυνος, με τον καθηγητή Θ. Λίποβατς, μεταπτυχιακού σεμιναρίου στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, με θέμα *Τέσσαρες βασικές έννοιες της Ψυχανάλυσης*, Οκτώβριος 1990–Ιούνιος 1991
20. Ψυχαναλυτικό Σεμινάριο με θέμα *Σημείον, λόγος, ερμηνεία*, Οκτώβριος 1990–Ιούνιος 1991
21. Γαλλοελληνικό Συνέδριο για το Παιδί και τον Έφηβο, Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών, Αθήνα, 27–30 Μαρτίου 1991 – Ανακοίνωση με θέμα:
«Έφηβος–Οικογένεια: Συνάντηση–Αποχωρισμός»
22. Στρογγυλό Τραπέζι, *Jacques Lacan: Δέκα χρόνια από τον θάνατό του*, Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών, Αθήνα, 19 Μαρτίου 1992– Ανακοίνωση με θέμα:
«Μορφή και σημασία στο φροϋδικό ασυνείδητο»

23. Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Ενηλίκων, Ελληνοαμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, Κολλέγιο Ψυχικού, 10 Απριλίου 1992 – Συνάντηση με θέμα:
«Εφηβος–Οικογένεια: Δεσμοί–Αποδέσμευση»
24. 13ο Παγκόσμιο Συνέδριο του Διεθνούς Κολλεγίου Πεπτικής Χειρουργικής, Αθήνα, 21–24 Σεπτεμβρίου 1992 – Ανακοίνωση με θέμα:
«Gastrointestinal Semiotics»
25. Στρογγυλό Τραπέζι, *Η γλώσσα μεταξύ ψυχανάλυσης και φιλοσοφίας*, Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών, Αθήνα, 19 Μαρτίου 1993– Ανακοίνωση με θέμα:
«Ταύτιση και αυτοαναφορά: Ασυνείδητο λόγος φιλόσοφος»
26. 8ο Μετεκπαιδευτικό διήμερο Ελληνικής Ιατρικής Εταιρείας Μελέτης Ψυχοσωματικών Προβλημάτων, 22–23 Οκτωβρίου 1993– Ανακοίνωση με θέμα:
«Ψυχοσωματική σημειωτική»
και συμμετοχή σε στρογγυλό τραπέζι με την εισήγηση
«Ανάγκη αποκατάστασης : Σώμα–Ψυχή»
27. Συνέδριο για το Αντιδικτατορικό Φοιτητικό Κίνημα, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, 2–4 Δεκεμβρίου 1993 – Ανακοίνωση με θέμα:
«Το αίνιγμα της κενής εικόνας»
28. Σεμινάριο για την Ψυχανάλυση και τον Πολιτισμό, με θέμα *Διγλωσσία και Αγριότητα: Δοκίμια μεταψυχολογίας και ψυχοπαθολογίας*, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Έδρα Κοινωνιολογίας (Καθηγητής Δ. Αγραφιώτης), Αθήνα, Δεκέμβριος 1993–Ιούνιος 1994
29. Συνέδριο, *Η Εθνική Αντίσταση στην Ευρυτανία*, Καρπενήσι, 28 Σεπτεμβρίου–1 Οκτωβρίου 1994 – Ανακοίνωση με θέμα:
«Η αντίσταση ως φαντασίωση»
30. Σεμινάριο για την Ψυχανάλυση και τον Πολιτισμό, με θέμα *Διατύπωση και παρεκκθορά*, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Έδρα Κοινωνιολογίας (καθηγητής Δ. Αγραφιώτης), Αθήνα, Νοέμβριος 1994–Ιούνιος 1995
31. Διεθνές Συμπόσιο, *Η Ελλάδα 1936–1949. Δικτατορία–Κατοχή–Εμφύλιος: Συνέχειες και ασυνέχειες*, ΕΛΙΑ, Αθήνα, 17–19 Μαΐου 1995 – Ανακοίνωση με θέμα:
«Το εμφύλιο σπέρμα: Αντίσταση και Εμφύλιος ως φαντασίωση»
32. Γαλλοελληνικό Συμπόσιο, *Η Γένεση της Σκέψης*, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, Οκτώβριος 1996– Ανακοίνωση με θέμα:
«Η σκέψη της σωματικής δυσλειτουργίας»
33. Συνέδριο, *Το εμφύλιο δράμα*, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, 19 Οκτωβρίου 1996– Ανακοίνωση με θέμα:
«Το εμφύλιο πνεύμα: Εκφάνσεις του εμφυλίου στην πολιτική ψυχολογία και κουλτούρα»
34. 49ème session nationale de l' Institut des Hautes Etudes de Défense Nationale, Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών, Αθήνα, 5–9 Απριλίου 1997– Διάλεξη με θέμα:
«Mutations sociales et évolution des structures mentales en Grèce»

35. 16ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, 29 Μαΐου-1 Ιουνίου 1997- Ανακοίνωση με θέμα:
«Πλάνη και σαγήνη του συμπτώματος: Το παράδοξο της λευκής νεύρωσης»
36. Συνέδριο, *Η κοινωνία των 2/3*, Ίδρυμα Καράγιωργα, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, Οκτώβριος 1997- Ανακοίνωση με θέμα:
«Η πολιτική φιλοσοφία της κοινωνίας των 2/3» (με τον Ν. Κοταρίδη)
37. "ΤΕΧΝΕΠΟΛΙΣ" - Συζήτηση με θέμα *Αρχιτεκτονική και πόλη*, 13-1-98. Συμμετείχαν οι αρχιτέκτονες Ανδρέας Κούρκουλας, Γιώργος Σημαιοφορίδης και Δημήτρης Φιλιππίδης.
38. "ΤΕΧΝΕΠΟΛΙΣ" - Συζήτηση με θέμα *Το μέλλον της αρχιτεκτονικής*, 20-1-98. Συμμετείχαν οι αρχιτέκτονες Αριστείδης Αντονάς, Ζήσης Κοτιώνης και Κωνσταντίνος Πατέστος.
39. "ΤΕΧΝΕΠΟΛΙΣ" - Συζήτηση με θέμα *Ο σχεδιασμός του αντικειμένου*, 27-1-98. Συμμετείχαν οι αρχιτέκτονες Γιώργος Παρμενίδης και Ηλίας Κωνσταντόπουλος.
40. "ΤΕΧΝΕΠΟΛΙΣ" - Συζήτηση με θέμα *Η ύλη και ο χρόνος*, 12-5-98. Συμμετείχαν οι φυσικοί Γιάννης Ηλιόπουλος και Γιώργος Τικτόπουλος.
41. "ΤΕΧΝΕΠΟΛΙΣ" - Συζήτηση με θέμα *Η ιστορία του σύμπαντος*, 19-5-98. Συμμετείχαν οι φυσικοί Γιώργος Λαζαρίδης και Γιάννης Παπαμαστοράκης.
42. "ΤΕΧΝΕΠΟΛΙΣ" - Συζήτηση με θέμα *Πώς λειτουργεί ο εγκέφαλος;*, 20-10-98. Συμμετείχαν ο ψυχίατρος Νικηφόρος Αγγελόπουλος και ο νευροψυχολόγος-ψυχοπαθολόγος Ιάκωβος Κλεώπας.
43. "ΤΕΧΝΕΠΟΛΙΣ" - Συζήτηση με θέμα *Εγκέφαλος και ψυχισμός*, 3-11-98. Συμμετείχαν ο Καθηγητής Φυσιολογίας Ηλίας Κούβελας και ο Καθηγητής Ψυχιατρικής Π. Χαρτοκόλλης.
44. Στρογγυλό τραπέζι, *Διονύσιος Σολωμός και Επτανησιακή πραγματικότητα*, Κέντρο Μελετών Ιονίου, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 8-12-98 - Ανακοίνωση με θέμα:
«Διονύσιος Σολωμός: Προσωπικότητα και έργο»
45. "ΤΕΧΝΕΠΟΛΙΣ" - Συζήτηση με θέμα *Η έρευνα για τον εγκέφαλο στο κατώφλι του 21ου αιώνα*, 19-3-99. Συμμετείχαν η ερευνήτρια Ρεβέκκα Μάτσα, η βιολόγος Φωτεινή Στυλιανοπούλου, ο Καθηγητής φυσιολογίας Ηλίας Κούβελας και ο ψυχίατρος Ηλίας Αγγελόπουλος.
46. Συνέδριο, *Πτυχές του Εμφυλίου Πολέμου 1946-49*, Καρπενήσι, 23-26 Σεπτεμβρίου 1999 - Ανακοίνωση με θέμα:
«Εμφύλιος: Ιδεολογική και Ψυχολογική Αναμέτρηση» (μαζί με τον Νίκο Κοταρίδη)
47. Διεπιστημονική Ημερίδα, *Το Σχολείο ως χώρος Παραγωγής και Συντήρησης Στερεοτύπων*, Σχολή Μωραΐτη, 20 Μαΐου 2000 - Ομιλία με θέμα:

«... γιατί δεν έχουν τίποτε να πουν»: Ανατομία μιας προκατάληψης. Το στερεότυπο των άλαλων και άγλωσσων εφήβων από άλλη σκοπιά.»

48. Διεπιστημονικό Συνέδριο, *Η ζωή και το έργο του Ιωάννη Α. Βαλαωρίτη, Υποδιοικητή και Διοικητή της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος 1895-1914*, Λευκάδα, 12 – 15 Οκτωβρίου 2000 – Ομιλία με θέμα:
«Η παράσταση του θανάτου στην προσωπικότητα του Ι. Α. Βαλαωρίτη»
49. Διεθνές Συνέδριο, *Από τη Βάρκιζα στο Γράμμο* (με το Ν. Κοταρίδη), Πάντειο Πανεπιστήμιο, Οκτώβριος 2000 – Ανακοίνωση με θέμα:
«Ιδεολογικά και πολιτικά διακυβεύματα του Εμφυλίου»
50. Διάλεξη με θέμα *Θάνατος και Ψυχανάλυση* στο Θρησκευολογικό Σεμινάριο που διευθύνει ο Μάριος Μπέζος, Αν. Καθηγητής Ψυχολογίας της Θρησκείας στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, 2 Απριλίου 2001.
51. Ημερίδα με θέμα: *Ζακ Λακάν Ένας ψυχαναλυτής για τον 21^ο αιώνα* Πάντειο Πανεπιστήμιο 3 Νοεμβρίου 2001 – Συμμετοχή στο στρογγυλό τραπέζι με θέμα:
«Ψυχανάλυση και κοινωνικός δεσμός».
52. Εισήγηση με θέμα: *Η εφηβεία και η ανάγκη ανεξαρτητοποίησης και αυτοκαθαρισμού (αναμενόμενη εξέλιξη). Επανεργοποίηση των πρωταρχικών ψυχικών διεργασιών και επεξεργασία αυτών στην εφηβεία – Ο λόγος στην εφηβεία.* Πρόγραμμα σεμιναρίου Εξαρτήσις και Εφηβεία – Ψυχαναλυτική Προσέγγιση.
53. Εισήγηση στην Στρογγυλή Τράπεζα με θέμα: *Μεσόγειος / αρχιτεκτονική + τεχνολογίες της πληροφορίας* στο Αμφιθέατρο του 9,84 στο Γκάζι, 10 Νοεμβρίου 2004. (Συνδιοργάνωση: ΕΙΑ και ΓΓΕΤ/ΥΠΙΑΝ, στα πλαίσια της 4^{ης} Μπιενάλε Νέων Αρχιτεκτόνων).
54. «Το Τραγούδι της Μάσκας» στο Θέατρο «Φούρνος», στη παράσταση «Πες το Ψέματά» στο πλαίσιο του Φεστιβάλ της Πρωταπριλιάς με θέμα το Ψέμα, από 1 έως 4 Απριλίου και 1 έως 8 Ιουνίου 2005.
55. Ημερίδα του Ελληνικού Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών, με τίτλο «Νόσος, Νοσηλεία και Ψυχικό Πόνος: Προσεγγίσεις στις ψυχολογικές διαστάσεις της σωματικής αρρώστειας», στο Αμφιθέατρο του Αιγινήτειου Νοσοκομείου, Παρασκευή, 16 Ιουνίου 2006.
56. Επιστημονικό Συνέδριο, *Ο διάλογος ψυχανάλυσης και κοινωνικού δεσμού*, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα, 11 & 12 Απριλίου 2008
Ανακοίνωση με θέμα: **“Λευκή μελαγχολία ή το κενό πνεύμα των καιρών”**
57. Παρουσίαση του βιβλίου *Η απόλαυση του τραγικού, Η Αντιγόνη, ο Lacan και η επιθυμία του αναλυτή*, του Patrick Guyomard, εκδόσεις Μεταίχμιο, Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών.
Ανακοίνωση με θέμα: **«Η υπόθεση “Αντιγόνη”»**

58. Ανακοίνωση στη Διεθνή Επιστημονική Ημερίδα με θέμα ***Η φυγή των Ελλήνων από την Αίγυπτο***, που οργανώθηκε από την *Εταιρεία Μελέτης της Ελληνικής Διασποράς* στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων, στις 6 Ιουνίου 2008.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

ΒΙΒΛΙΑ

1. «Συγκρότηση και διαδοχή των γενεών στην Ελλάδα του 19ου αιώνα» (με την Μ. Τομαρά-Σιδέρη), ΙΑΕΝ, Αθήνα 1986 (σελ. 228)
2. «L'ère nouvelle de la Psychiatrie Sociale», στον συλλογικό τόμο Recherches en Psychiatrie Sociale (επιμ. P.F. Chanoit- J. de Verbizier), ERES, Toulouse 1986
3. «Περί της κατασκευής ενός νευροψυχολογικού αντικειμένου», στον συλλογικό τόμο Κείμενα Νευροψυχολογίας (επιμ. Θ. Τζαβάρας), Σύγχρονα Θέματα, Θεσσαλονίκη, 1987
4. «Υγεία και υπηρεσίες υγείας: Παρόν και μέλλον» (με τον Τ. Παναγιωτόπουλο), στον συλλογικό τόμο Η Ελληνική Κοινωνία στο τέλος του 20ου αιώνα (επιμ. Ι. Λαμπίρη-Δημάκη-Ν. Κυριαζή), Εκδόσεις Παπαζήση, 1995
5. «Η εσωτερική διγλωσσία-Μορφή και λειτουργία στο φροϋδικό ασυνείδητο», Εκδόσεις Καστανιώτη, 1995 (σελ. 261)
6. «Το Εμφύλιο Δράμα», (επιμ. Νίκος Κοταρίδης), Δοκιμές, Νο 6, 1997.
7. «Και όμως μιλάνε - Έφηβος λόγος», Εκδόσεις Καστανιώτη, 1999.
8. «Ιδεολογικά και πολιτικά διακυβεύματα του Εμφυλίου» (με το Ν. Κοταρίδη), στον τόμο Από τη Βάρκιζα στο Γράμμο, Επιλογή ανακοίνωσης από το ομότιτλο Συνέδριο, Εκδόσεις Θεμέλιο (υπό εκτύπωση).
9. «ΤΕΧΝΕΠΟΛΙΣ - Πρακτικά των αντίστοιχων συζητήσεων», Εκδόσεις Καστανιώτη (υπό έκδοση).
10. «Ο ερωτισμός στην τέχνη - Εικαστικές φαντασιώσεις», Εκδόσεις Μεταίχμιο (υπό έκδοση).
11. «Αρχιτεκτονική και Φαντασίωση», Ιδιωτική έκδοση εκτός εμπορίου, στο site: www.ntua.gr/archtech, Αθήνα 2005
12. «...Γιατί δεν έχουν τίποτα να πουν: Το στερεότυπο των άλαλων και άγλωσσων εφήβων», στον συλλογικό τόμο *Ψυχανάλυση και κοινωνικά συμπτώματα* (επιμέλεια: Νίκος Παπαχριστόπουλος), Εκδόσεις Βιβλιόραμα, 2006
13. «Ο διχασμένος θάνατος: Η παράσταση του θανάτου στην προσωπικότητα του Ιωάννη Βαλαωρίτη», στον συλλογικό τόμο *Η ζωή και το έργο του Ιωάννη Α. Βαλαωρίτη - Υποδιοικητή και Διοικητή της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, 1895-1914*, Πρακτικά Διεπιστημονικού Συνεδρίου, Λευκάδα, 12-15 Οκτωβρίου 2000, Έκδοση Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λευκάδας - Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Αθήνα 2007

ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΑ

1. «Etude clinique d'un état-limite». Actualités Psychiatriques, 1982, 7:11-30
2. «Les pièges de l'évaluation dans les traitements psychologiques», Annales Médico-Psychologiques, 1983, 6:602-10
3. «L'analyse instrumentale des hôpitaux de jour» (με τον P.F. Chanoit και συνεργάτες), Cahiers de la Verrière, No 1, MGEN, juin 1983
4. «Αρρώστιες και άρρωστοι στη Λευκάδα τον 19ο αιώνα», Ιστορικά, No 1, Σεπτέμβριος 1983
5. «Δομικές αναλλοίωτες και δημογραφικοί μετασχηματισμοί: η περίπτωση της Λευκάδας στον 19ο αιώνα» / «Invariants structurels et transformations démographiques» (με την Μ. Τομαρά-Σιδέρη), Πρακτικά Συνεδρίου, ΚΝΕ-ΕΙΕ, Αθήνα, Σεπτέμβριος 1983
6. «La place et les traitements des états dépressifs» (με τον P.F. Chanoit και συνεργάτες), Psychologie Médicale, 1984, 16:823-832
7. «Enregistrement des données cliniques» (με τον P.F. Chanoit και συνεργάτες), Annales Médico-Psychologiques, 1984, 6:795-801
8. «Ο λόγος του Μακρυγιάννη: Ψυχοδυναμική θεώρηση». Διαβάζω, No. 101, 05.09.84, σελ. 104-107
9. «Résultats et limites d'une enquête rétrospective» (με τον P.F. Chanoit και συνεργάτες), στον τόμο Informatique et épidémiologie psychiatrique (επιμ. P.F. Chanoit- J. de Verbizier), ERES, Toulouse, 1985
10. «Συγκρότηση και διαδοχή των γενεών στην Ελλάδα στο πρώτο μισό του 19ου αι.: Η δημογραφική τύχη της νεότητας» / «Constitution et succession des générations pendant la première moitié du 19e siècle: Le destin démographique de la jeunesse» (με την Μ. Τομαρά-Σιδέρη), Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου «Ιστορικότητα της Παιδικής Ηλικίας και της Νεότητας» / «Historicité de l' Enfance et de la Jeunesse», Αθήνα, 1986
11. «Η διάσταση του Άλλου στην πολιτική μας ζωή», Τα Νέα, 18.11.86, και στον συλλογικό τόμο Η πολιτική ζωή και οι θεσμοί (επιμ. Γ. Κοντογιώργη), εκδ. Δ.Ο. Λαμπράκη, 1987
12. «Ψυχανάλυση και Ιστορία», Σύγχρονα Θέματα, No 35-36-37, Δεκέμβριος 1988, σελ. 223-5
13. «Κοινωνική πρόνοια και περίθαλψη στα Επτάνησα επί αγγλικής προστασίας» Πρακτικά του Β' Συνεδρίου Επτανησιακού Πολιτισμού, εκδ. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 1991

14. «**Ασυνείδητο και αιτιότητα στην ιστορική διαδικασία**», στον τόμο Αφιέρωμα στη μνήμη του Ν. Σβορώνου (επιμ. Στ. Παπαγεωργίου), Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, 1992
15. «**Η ψυχή της πόλης**», Τοπική αυτοδιοίκηση, Νο 81-82, θέρους 1992
16. «**Ψυχοσωματική σημειωτική**», Πρακτικά Όγδου Εκπαιδευτικού Δημέρου της Ελληνικής Ιατρικής Εταιρείας Μελέτης Ψυχοσωματικών Προβλημάτων, με θέμα Ποιότητα Ζωής-Υγεία-Ασθένεια, Αθήνα, 1994, σσ. 130-138
17. «**Ανάγκη αποκατάστασης: Σώμα-Ψυχή**», Πρακτικά Όγδου Εκπαιδευτικού Δημέρου της Ελληνικής Ιατρικής Εταιρείας Μελέτης Ψυχοσωματικών Προβλημάτων, με θέμα Ποιότητα Ζωής-Υγεία-Ασθένεια, Αθήνα, 1994, σσ. 157-158
18. «**Η αντίσταση ως φαντασίωση**», στον τόμο του Ελληνικού Κέντρου Πολιτικών Ερευνών Η εθνική αντίσταση στην Ευρυτανία. 50 χρόνια από την ίδρυση και το Εθνικό Συμβούλιο της ΠΕΕΑ (επιμ. Κλ. Κουτσούκης), Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, 1995, σσ. 261-274
19. «**Το σύμπτωμα: Μεταξύ ψυχιατρικής και ψυχανάλυσης**», Αντί, Νο 592, 24.11.95
20. «**Το εμφύλιο σπέρμα-Αντίσταση και Εμφύλιος ως φαντασίωση**», Δοκιμές, Νο 4, Φθινόπωρο 1996
21. «**Το αίνιγμα της κενής εικόνας**», Καθημερινή, 15-11-98.
22. «**Ο "Λάμπρος" του Διονυσίου Σολωμού**», Καθημερινή, 21-3-99.
23. «**Η πολιτική φιλοσοφία της κοινωνίας των 2/3**» (με τον Ν. Κοταρίδη), στο Κοινωνία των δύο τρίτων - Πρακτικά του ομότιτλου Διεθνούς Συνεδρίου, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Παντείου Πανεπιστημίου, Αθήνα 2000.
24. «**Ο Εμφύλιος ως ψυχολογική αναμέτρηση**» (με το Ν. Κοταρίδη), στο Πτυχές του Εμφυλίου Πολέμου 1946-49 - Πρακτικά του ομότιτλου Συνεδρίου, Φιλίστωρ, Αθήνα, Νοέμβριος 2000.
25. «**Χωρικότητα και Ασυνείδητο**», Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Σχολής Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ, στο site: www.ntua.gr/archtech.
26. «**Η Διπλή Χωρικότητα**», Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Σχολής Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ, στο site: www.ntua.gr/archtech.
27. «**Καμένα μυαλά**», βιβλιοκριτική, για το βιβλίο του Ρικάρντο Πίλια «Καμένα λεφτά» Διαβάζω, Οκτώβριος 2006.
28. «**Μια συνάντηση με τον εαυτό σου**», βιβλιοκριτική, για το βιβλίο του Maud Mannoni «Η πρώτη συνάντηση με τον ψυχαναλυτή», Διαβάζω, Ιούνιος 2006.

29. «Floating and Sinking in Psychoanalysis», συνέντευξη στο ηλεκτρονικό περιοδικό www.floatermagazine.com, με θέμα An inventory for floatation mechanisms within architecture, Fall 2008

ΑΛΛΗ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- *Γκο*, ποιήματα, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1983
- *Περίπλους ή ανατροπή των ονομάτων*, ποιήματα, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1990
- *Ερωτικό τραγούδι*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1998
- *Τρυφερός κωπηλάτης*, ποιήματα, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2000
- *Η μπαλάντα της σκόνης*, μυθιστόρημα, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2004
- Διαβάζω, Αφιέρωμα «Το Ταξίδι στη λογοτεχνία», *Για μένα το υπέρτατο ταξίδι*, Εκδόσεις Κέδρος, Αθήνα, Ιούνιος 2006